

Konnektivitetsstrategin The Global Gateway Initiative

Utrikesdepartementet

2022-01-18

Dokumentbeteckning

JOIN (2021) 30
GEMENSAMT MEDDELANDE TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET, EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN,
REGIONKOMMITTÉN OCH EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN
The Global Gateway

Sammanfattning

Meddelandet om en ny global konnektivitetsstrategi för EU – *Global Gateway Initiative* – presenterades den 1 december 2021 av Europeiska kommissionen och EU:s höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik, HRVP. Strategin följer upp och svarar på EU-medlemsstaternas rådsslutsatser om konnektivitet från den 12 juli 2021. Strategins framtagande sker mot bakgrund av att konnektivitet och utveckling av infrastruktur inom och mellan regioner bedöms vara en långsiktig och strategiskt viktig fråga, inte minst för att visa på demokratiers förmåga att svara upp mot dagens globala utmaningar. Den nya *Global Gateway*-strategin kommer att främja hållbara förbindelser över hela världen och syftar till att mobilisera investeringar på upp till 300 miljarder euro under åren 2021–2027. Målet är att säkra investeringar som främjar demokratiska värderingar och transparens liksom att skapa globala förbindelser inom områden som energi, transport, digitalisering, hälsa, utbildning och forskning på ett sätt som skapar synergier mellan investeringar och hållbar utveckling. Med detta svarar strategin mot centrala utvecklingsfinansiella åtgärdsområden identifierade i Addis Ababa Action Agenda och bidrar därigenom till Agenda 2030 samt Parisavtalet. *Global Gateway* kommer att använda verktyg från EU:s långtidsbudget 2021–2027. Projekt inom ramen för strategin ska genomföras som *Team Europe*-initiativ, det vill säga genom samverkan mellan EU:s institutioner liksom med institutioner i medlemsstaterna. Regeringen välkomnar strategin och förhållningssättet.

1.1 Ärendets bakgrund

Konnektivitet och påverkan på utvecklingen av infrastruktur inom och mellan regioner globalt bedöms av EU vara en långsiktig och strategiskt viktig fråga för EU, inte minst för att visa på demokratiers förmåga att svara upp mot dagens globala utmaningar. Enligt G20:s beräkningar kommer det globala underskottet i infrastrukturinvesteringar att uppgå till 13 biljoner euro år 2040.

Den 12 juli 2021 antog EU medlemsstater rådsslutsatser (10629/21) som slog fast att EU:s långsiktiga ekonomiska, utrikespolitiska, utvecklingspolitiska och säkerhetsintressen, liksom möjligheten att främja europeiska värderingar globalt påverkas av att unionen säkrar ett strategiskt förhållningssätt. Rådet underströk vikten av ett förhållningssätt som är hållbart, regelbaserat och spänner över alla relevanta aspekter av konnektivitet, liksom att det handlar om investering i såväl regulatorisk som fysisk infrastruktur. Rådsslutsatserna välkomnade att konnektivitet identifierats som en nyckelkomponent i flera av EU:s regionala strategier och att de grundläggande principerna från 2018 års asienfokuserade konnektivitetsstrategi – Connecting Europe and Asia – Building Blocks for An EU Strategy – börjat appliceras på global nivå. Rådet konstaterade att den europeiska konnektivitetsagendan är av vikt för genomförande av kommissionens prioriteringar för 2019–2024, inte minst för den gröna agendan och digitaliseringsanpassningar. Konnektivitet bedömdes därutöver kunna bidra till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling och Parisavtalet. Frågans fundamentala betydelse för ekonomisk tillväxt, säkerhet och resiliens har enligt rådet exponerats ytterligare av covid-19-pandemin.

Rådsslutsatserna från juli uppdrog åt kommissionen och HRVP att på ett strategiskt sätt genomföra unionens konnektivitetsagenda och att senast våren 2022 presentera en global konnektivitetsstrategi. Denna strategi presenterades den 1 december 2021 i det gemensamma meddelandet.

1.2 Förslagets innehåll

Övergripande: Meddelandet identifierar demokratiers förmåga att svara på dagens globala utmaningar som en nyckel för att åstadkomma hållbar global utveckling. Inte minst handlar detta om infrastrukturell utveckling inom och mellan regioner, vilket *Global Gateway*-strategin syftar till att bidra till.

Meddelandet framhåller att infrastruktur är en central del i arbetet mot klimatförändringar och är en förutsättning för att skydda miljön, förbättra global hälsa och säkerhet samt för att stärka den globala ekonomins förmåga att leverera. Konsekvenserna av inte fullt ut fungerande (ofärdig, bristfälligt kompatibel eller bortkopplad) global infrastruktur blev tydliga under covid-

19-pandemin. Exempelvis isolering i avsaknad av digital infrastruktur och bristsituationer, inklusive i fråga om medicinsk utrustning, som uppstod till följd av brutna försörjningskedjor. Samtidigt finns ett stort investeringsgap för infrastruktur. I ljuset av detta är många länder i behov av tillförlitliga partnerskap för att kunna möta de behov som finns för långsiktigt hållbara infrastruktursatsningar till förmån för klimat, energi, transport och digitalisering, liksom för att stärka hälsovård och utbildningssystem.

Genom *Global Gateway* kommer EU att kunna erbjuda partnerländer hållbara finansieringslösningar för att begränsa risken för ohållbara skuldbördor. EU kommer att bidra med stöd, teknisk kompetens och finansiering i arbetet med att skapa hållbar infrastruktur som inte leder till oönskade beroendeförhållanden eller begränsar ländernas suveränitet och självbestämmande. Fokus kommer att ligga på fysisk infrastruktur, som fiberoptiska kablar, gröna transportkorridorer och rena elsystem och transmissionslinor. Det kommer också att arbeta med möjliggörande infrastruktur och system för att stärka projektens förutsättningar att lyckas. Det handlar exempelvis om tillgängliggörande av attraktiva investeringar och ett affärsvänligt handelsklimat, standardisering, koherenta regler, finansiella tjänster och integrerade försörjningsled.

Strategin slår fast att storskaliga investeringar kommer att krävas och att EU ska använda alla verktyg som finns till hands och dra på det aktiva stödet EU:s medlemsstater visade vid antagandet av rådsslutsatser om konnektivitet i juli 2021. Arbetet kommer att ske under ett gemensamt *Team Europe*-paraply och EU kommer aktivt att söka mobilisering av privata investeringar, kompetens och stöd för hållbar finansiering av satsningarna.

Global Gateway bygger på samverkan med likasinnade partners och bygger vidare på arbete som redan startats inom G7, såsom Build Back Better World. Dessa samarbetsåtaganden bekräftades också under FN:s klimatomöte i Glasgow 2021, COP26. *Global Gateway* bygger dessutom på de framsteg som uppnått inom ramen för 2018 års konnektivitetsstrategi mellan EU- och Asien, EU:s nyligen slutna konnektivitetspartnerskap med Japan och Indien, liksom EU:s ekonomi- och investeringsplan för västra Balkan, Östliga Partnerskapet och Södra Grannskapet. Det är i linje med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling liksom med Parisagendan. Genom att erbjuda ett positivt alternativ för global infrastrukturutveckling syftar *Global Gateway* till att stärka internationell stabilitet och samverkan och visa på hur demokratiska värden erbjuder säkerhet, rättvisa villkor för investerare, hållbarhet för partnerländer och långsiktigt hållbara fördelar för världens befolkning.

Principer: *Global Gateway* bygger på ett inkluderande och samarbetsinriktat förhållningssätt. Projekt och investeringar inom strategin ska vara inkluderande och främja jämställdhet. Sex principer ska vara vägledande för investeringar:

- Principen om demokratiska och höga standarder handlar om att *Global Gateway* ska erbjuda länder möjligheten att möta sina infrastrukturella behov på ett sätt som sker med respekt för rättsstatens principer, med respekt för mänskliga rättigheter och arbetsrätten, liksom för internationella regler och standarder och immaterialrättigheter. Det innebär främjande av hållbara investeringar med ett etiskt förhållningssätt och därigenom motverka att infrastrukturinvesteringar leder till ohållbara skulder eller oönskade beroendeförhållanden.
- Principen om god förvaltning och transparens syftar till att säkerställa upphandlingar med tydliga kravspecifikationer där potentiella investerare verkar på samma villkor. Civilsamhället och de som påverkas mest av ett projekt ska konsulteras genom samrådsförfaranden. Projekt bör säkra överkomlig och jämlik tillgång till tjänster och skapade möjligheter, inte minst för kvinnor, flickor och grupper som riskerar att exkluderas.
- Jämlika partnerskap handlar om att *Global Gateway*-projekt ska utvecklas och genomföras i nära samverkan och samråd med partnerländerna. Infrastrukturprojekten kommer att baseras på behov och möjligheter partnerländerna identifierar för sina lokala ekonomier och samhällen liksom på EU:s egna strategiska intressen. Partnerländernas kapacitet att driva och underhålla infrastrukturen på ett hållbart sätt efter projektets färdigställande ska beaktas redan på planeringsstadiet.
- Den gröna och rena principen handlar om att säkra att *Global Gateway* är en klimatneutral strategi som bidrar till att skynda på den hållbara utvecklingen och återhämtningen efter covid-19-pandemin, att skapa en inkluderande tillväxt och arbetstillfällen och att ställa om till en renare och mer cirkulär global ekonomi. *Global Gateway* ska investera i utveckling av infrastruktur som är ren och motståndskraftig mot klimatpåverkan. Projekt måste leva upp till åtagandet att inte göra någon skada och genomgå bedömning av klimatpåverkan och miljökonsekvenser.
- Säkerhetsfokus i projekten syftar till att säkra motståndskraften i den globala ekonomin och globala försörjningskedjor. *Global Gateway* kommer att investera i infrastruktur som minskar sårbarheter och stärker kapaciteten att hantera såväl naturliga som medvetet skapade utmaningar som cyber- och hybridhot och ekonomisk påtryckning för geopolitiska syften. Investeringarna ska även gå till att skydda allmänheten från obefogad övervakning.
- Genom att dra nytta av kunskap och investeringskapacitet i Europas privata sektor syftar *Global Gateway* till att stärka sin attraktionskraft i partnerländer. Strategin har ambitionen att agera katalysator för att mobilisera privata investeringar genom att på ett

samordnat sätt engagera de kombinerade resurserna från EU, medlemsstaterna, finansiella institutioner och multilaterala utvecklingsbanker.

2021/22:FPM32

Prioriteringar: *Global Gateway* ska stärka mellanfolkliga länkar mellan Europa och partnerländer genom att kanalisera investeringar till områden där infrastrukturella brister identifierats eller ökat. Fem områden har identifierats som särskilt prioriterade för investeringar:

- *Digitalisering:* Tillgång till säker och tillförlitlig digital infrastruktur och teknologier är av stor vikt och covid-19-pandemin har satt ytterligare fokus på detta. Den globala internettrafiken väntas sexdubblas fram till 2030 och bredbandsanslutning kommer att bli avgörande framöver. EU kommer att arbeta med partnerländer för att bygga ut digitala nätverk, t.ex. fiberoptiska kablar, säkra rymdbaserade kommunikationssystem samt infrastruktur för moln- och datatjänster. Detta kommer att lägga grunden för utbyte av data, samverkan av högpresterande datatjänster, artificiell intelligens och studier av jorden. Prioritet kommer att ges till regioner, länder och folk vars digitala infrastruktur är mindre utbyggd i syfte att minska den digitala klyftan och stärka förutsättningarna för säkert och tillförlitligt digitalt utbyte inom regionerna liksom mellan Europa och resten av världen. EU:s verktygslåda för 5G kommer att vara vägledande för investeringar i digital infrastruktur, vilka även kommer att kopplas till standarder och protokoll för nätsäkerhet och resiliens, interoperabilitet och ett öppet, pluralistiskt och säkert internet. Meddelandet exemplifierar med BELLA-programmet, en undervattenskabel mellan EU och Latinamerika med ett 35 000 km långt fiberoptiskt nätverk med hög hastighet.
- *Klimat och energi:* Tillgång till energi och råvaror är avgörande för ekonomin och för att industrier ska kunna vara konkurrenskraftiga. Energiproduktion svarar för över 70 procent av dagens globala koldioxidutsläpp och behöver ställas om. Klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald slår oproportionerligt hårt mot världens fattigaste och mest sårbara, särskilt i låg- och medelinkomstländer. Investeringar för att minska utsläppen av växthusgaser och i klimatreiliens är avgörande för mat, hälsa och säkerhet samt förmågan att hantera konsekvenser av klimatförändringarna samtidigt som de erbjuder ekonomiska möjligheter. *Global Gateway* avser stödja investeringar och regulatorisk utveckling som bereder väg för en grön energiomställning. Meddelandet exemplifierar med de bidrag om 1,08 respektive 2,4 miljarder euro som EU kommer att mobilisera för förnybar energi och energieffektivisering i norra Afrika respektive Afrika söder om Sahara, liksom hur arbetet kommer att

- *Transporter:* Transporter binder samman EU med partnerländer och möjliggör internationell handel. *Global Gateway* kommer att främja infrastrukturinvesteringar inom alla transportslag som bidrar till hållbara, smarta, resilienta, inkluderande och säkra transporter. Projekten ska syfta till att bidra till hållbar utveckling av partnerländer, en reduktion av växthusgaser liksom en diversifiering av försörjningskedjor. Simultant vill EU positionera sig som världens transportnav. Meddelandet exemplifierar med att EU kommer bidra till att förbättra hållbara transportförbindelser med fokus på projekt på västra Balkan, i Turkiet, och inom regionen för det Östliga partnerskapet. Därutöver fortsätter arbetet med infrastrukturen för Trans-Mediterranean Transport Network (TMN-T) och strategiska korridorer i Afrika söder om Sahara och i Centralasien.
- *Hälsa:* Covid-19-pandemin har enligt meddelandet visat på sårbarheter och brister i försörjningskedjorna för sjukvårdsprodukter och läkemedel. Exempelvis dör årligen uppskattningsvis 8,6 miljoner människor i låg- och medelinkomstländer till följd av sjukdomar och olyckor som hade kunnat behandlas eller undvikas. Det handlar om trafikolyckor, komplikationer i samband med förlossningar och av sjukdomar som hade undvikits med vaccin. *Global Gateway* kommer att prioritera utveckling av säkra försörjningskedjor och lokal produktion och kommer att samarbeta med partnerländer och EU-myndigheten för beredskap och insatser vid hälsokriser (HERA) för att diversifiera läkemedelsförsörjningen. *Global Gateway* kommer även att fokusera på investeringar i hållbar infrastruktur och regulatoriska förutsättningar för att stärka partnerländernas förutsättningar att hindra framtida hälso- och sjukvårdskriser och hantera sjukdomar som covid-19, malaria, gula febern, tuberkulos och HIV/AIDS. Meddelandet exemplifierar med det arbete som kommer att ske inom ramen för *European Centre for Disease Prevention and Control*, ECDC, för att bygga upp organets Afrikas motsvarighet. Detta skulle stärka kapaciteten på den afrikanska kontinenten för att hantera beredskap och insatser vid hälsohot.
- *Utbildning och forskning:* Utbildning är avgörande för utvecklingen av jämlika och inkluderande samhällen liksom för dessas långsiktiga ekonomiska framgång. EU kommer genom *Global Gateway* att investera i högkvalitativ utbildning, inklusive digital sådan, med utgångspunkt från att livslångt lärande ska befrämjas

och med särskilt fokus på flickor och kvinnor. Stöd kommer att ges partnerländer för att ställa om utbildningssystem och åtgärda brister i utbildning och lärande på alla nivåer. EU kommer även att arbeta med partnerländer för att stärka samarbetet inom ramen för forskning och innovation. Horisont Europa är världens största offentligt finansierade multilaterala program för forskning och innovation. Det erbjuder forskare och innovatörer utanför Europa möjligheten att delta i EU-finansierade gemensamma forsknings- och innovationsinitiativ, mobilitetsprogram och multilaterala partnerskap. Horisont Europa erbjuder möjligheter för alla länder i världen som delar EU:s fundamentala värderingar och har stark profil inom teknologi, vetenskap och innovation. Kommissionen kommer även att undersöka möjligheter att koppla samman affärsinkubatorer globalt.

Investeringsmodell och genomförande: *Global Gateways* investeringsmodell handlar om att mobilisera mer och bättre investeringar för internationell infrastruktur. Det kommer att kräva ett nytt och innovativt förhållningssätt till finansiering och en uppgradering av existerande verktyg. Strategin kommer att luta sig mot instrument för riskdelning, som garantier eller blandfinansiering i förekommande fall med komponenter av bidrag och/eller mjuka lån för att därigenom kunna nyttja medel från såväl offentlig som privat sektor. De finansiella verktygen kommer att kombineras med operativa verktyg, som tekniskt bistånd, dialog, handels- och investeringsavtal och standardisering, i syfte att skapa bättre förutsättningar för högkvalitativa investeringar.

Strategin som presenteras i meddelandet har som mål att mobilisera upp till 300 miljarder euro under åren 2021–2027 till förmån för infrastrukturell utveckling i framförallt utvecklingsländer. Planen är att investeringar om 135 miljarder euro ska möjliggöras genom garantier och blandfinansiering, inklusive ett nytt initiativ med Europeiska investeringsbanken (EIB), som kan generera investeringar om ytterligare 25 miljarder euro. Därutöver tillgängliggörs upp till 18 miljarder euro i bidrag från andra europeiska biståndsprogram. Investeringar till ett värde av 145 miljarder euro ska enligt planen komma från europeiska finansiella och utvecklingsfinansieringsinstitutioner. Kommissionen och HRVP föreslår i strategin ökad koordinering med medlemsstaterna om deras styrelsearbete i de multilaterala utvecklingsbankerna i syfte att där mobilisera stöd för *Global Gateway*-projekt.

EU:s budgetallokering till infrastrukturprojekt utanför unionens gränser väntas öka markant. År 2014–2020 investerade EU 14 procent av sin externa budget i konnektivitetsprojekt. För åren 2021–2027 är målet att 35 procent av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI-Globala Europa, som finansierar samverkan med länder utanför unionen) budget på 79 miljarder euro ska

spenderas på klimatinitiativ och därutöver 10 procent på digitala satsningar. För att mobilisera privata investeringar kommer NDICI-Globala Europa att erbjuda garantier på upp till 53,4 miljarder euro. Därutöver överväger EU möjligheten att etablera en europeisk exportkreditfacilitet som komplement till medlemsstaternas existerande myndigheter för detta. Faciliteten skulle hjälpa europeiska företag att konkurrera på mer lika villkor i tredje land, där konkurrensen i stor utsträckning utgörs av aktörer som erhåller stora stöd från sina regeringar. Detta är avsett att förbättra förutsättningarna för att europeiska företag ska kunna delta i infrastrukturprojekt utanför unionens gränser.

En investeringsvänlig miljö är avgörande för att mobilisera infrastrukturinvesteringar som möter höga tekniska, konkurrensmässiga, miljömässiga, sociala och styrningsmässiga standarder. EU kommer att använda alla tillgängliga verktyg för att attrahera sådana investeringar i partnerländer. Verktygen inkluderar att stärka inhemsk resursmobilisering, offentlig och finansiell förvaltning, skuldförvaltning och skuldhållbarhet. Det handlar även om att etablera transparenta, icke-diskriminerande och hållbara regelverk som följer internationella standarder liksom att bygga kapacitet för att säkra regelefterlevnad. För att förbättra flödet av hållbar finansiering krävs också stöd för utveckling av relevanta taxonomier, standarder och offentliga bokslut. Därutöver kommer EU att stödja partnerländers kapacitet att utveckla infrastrukturplaner i linje med nationella utvecklingsstrategier och behov. EU kommer även att uppmuntra partnerländer att följa internationella standarder för budgetallokering till infrastruktur, exempelvis IMF:s *Public Investment Management Assessment framework*, OECD:s *Methodology for Assessing Procurement Systems*, Världsbanken/IMF:s *PPP Fiscal Risk Assessment Model* och G20 *Principles for Quality Infrastructure Investments*, för att därigenom förbättra förberedelsearbetet i projekt och säkra bättre resultat i förhållande till investerade medel. Förutsättningarna förbättras ytterligare genom tekniskt stöd till kapacitetsutveckling och för tekniska förstudier, exempelvis genom NDICI-Globala Europa. EU kommer också att uppmuntra partnerländer att aktivt delta i relevanta internationella standardiseringsorgan.

Koordinering av insatser med likasinnade partners: I genomförandet av *Global Gateway* ska EU arbeta nära likasinnade länder utanför EU för att utveckla och tillvarata synergier mellan europeiska och andra länders insatser för konnektivitet och högkvalitativ infrastruktur. Samverkan ska omfatta alla delar av arbetet, inklusive koordinering av politikutformning, samverkan om och gemensamfinansiering av gemensamma eller parallella projekt, gemensamma engagemang med partnerländer, privat sektor och internationella finansiella institutioner och samverkan i relevanta internationella standardiseringsorgan.

G7 har redan en rad instrument på plats för att stödja hållbar infrastrukturutveckling i partnerländer. EU har full beredskap att ta på sig en aktiv roll i den infrastrukturfinansiering som G7-ledarna gjorde åtaganden för vid toppmötet i Carbis Bay i juni 2021. EU ser detta som ett långsiktigt partnerskap som är öppet för andra att ansluta sig till. EU har redan ett bestående partnerskap för konnektivitet med Japan och Indien och arbetar för att få till stånd partnerskap för konnektivitet med ASEAN på basis av ministerdeklarationen från år 2020. Tidigare i år lanserade EU och USA sitt gemensamma Trade and Technology Council inom ramen för vilket parterna också kommer att samarbeta för att främja säker och hållbar internationell digital konnektivitet. EU kommer att söka ytterligare samarbeten med USA, Kanada, Sydkorea och andra likasinnade länder. EU kommer också att göra *Global Gateway* till en prioritet för multilaterala och i förekommande fall bilaterala toppmöten, med start i samband med toppmötet mellan EU och Östliga partnerskapet följt av toppmötet mellan EU och Afrikanska unionen. Principerna för *Global Gateway* kommer också att integreras i existerande samarbeten om konnektivitet med regioner, organisationer och länder.

Styrning och kommunikation: *Global Gateway*-projekten kommer att utvecklas och genomföras som ett *Team Europe*-initiativ vilket innebär att EU:s institutioner, medlemsstater och europeiska finansiella institutioner kommer att arbeta tillsammans med europeiska företag liksom med regeringar, civilsamhälle och privat sektor i partnerländer. Det övergripande genomförandet av *Global Gateway* kommer att ledas av kommissionens ordförande, HRVP och ansvariga EU-kommissionärer. En *Global Gateway*-styrelse kommer att etableras för att förse initiativet med strategisk vägledning, inte minst i relation till utveckling av *Team Europe*-projekt. Kommissionen kommer att etablera en *Business Advisory Group* för *Global Gateway*. Denna grupp kommer att säkerställa involvering av den privata sektorn och agera som ett komplement till existerande näringslivsstödjande organisationer. En dialog kommer också att etableras med civilsamhället. EU-delegationerna i relevanta länder kommer att tillsammans med medlemsstaterna spela en viktig roll för att koordinera alla involverade parter i partnerländerna och för att identifiera projekt och matcha dem mot tillgänglig finansiering. EU kommer att lansera en kampanj för att öka kännedomen i partnerländer om *Global Gateways* existens och arbetssätt. Medlemsstaterna kommer att bjudas att delta i denna kommunikation.

Arbetet framåt: *Global Gateway* avser att dra på expertisen hos *Team Europe*, dess internationella partner och den privata sektorn i syfte att möta behov i partnerländer och strategiska intressen i EU. Framsteg i genomförandet av *Global Gateway* kommer att övervakas och regelbundet utvärderas. Strategin kommer att justeras vid behov. Kommissionen och HRVP kommer att arbeta för skyndsamt genomförande av strategin och kommer att hålla ministerrådet och Europaparlamentet informerade. År 2019 organiserades ett framgångsrikt *Europe Connectivity Forum* med vissa partnerländer och nyckelinterlokutörer. Med denna modell kommer EU

regelbundet att stå värd för ett Global Forum. Kommissionen kommer i juni 2022 att organisera ett möte med berörda parter om vilka steg som tagits i genomförandet av *Global Gateway*.

2021/22:FPM32

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Global Gateway berör såväl bistånd som offentlig upphandling och användande av exportgarantiinstrument. Svenskt bistånd följer OECD:s principer. Förslagen påverkar inte användning av nationella exportgarantiinstrument eller regelverken för dessa.

Meddelandet har i sitt initiala skede ingen verkan på svenska lagar och regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Strategin som presenteras i meddelandet har som mål att mobilisera upp till 300 miljarder euro under åren 2021–2027 till förmån för infrastrukturell utveckling i framförallt utvecklingsländer. Planen är att investeringar om 135 miljarder euro ska möjliggöras genom garantier och mjuka lån från EFSD+, inklusive ett nytt initiativ med EIB som kan generera investeringar om ytterligare 25 miljarder euro. Därutöver tillgängliggörs upp till 18 miljarder euro i bidrag från andra europeiska biståndsprogram. Investeringar till ett värde av 145 miljarder euro ska enligt planen komma från europeiska finansiella och utvecklingsfinansieringsinstitutioner. Kommissionen och HRVP föreslår i strategin ökad koordinering med medlemsstaterna om deras styrelsearbete i de multilaterala utvecklingsbankerna i syfte att där mobilisera stöd för *Global Gateway*-projekt.

EU:s budgetallokering till infrastrukturprojekt utanför unionens gränser väntas öka markant. År 2014–2020 investerade EU 14 procent av sin externa budget i konnektivitetsprojekt. För åren 2021–2027 är målet att 35 procent av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI-Globala Europa, som finansierar samverkan med länder utanför unionen) budget på 79 miljarder euro ska spenderas på klimatinitiativ och därutöver 10 procent på digitala satsningar. För att mobilisera privata investeringar kommer NDICI-Globala Europa att erbjuda garantier på upp till 53,4 miljarder euro. Därutöver överväger EU möjligheten att etablera en europeisk exportkreditfacilitet som komplement till medlemsstaternas existerande myndigheter för detta. Faciliteten är avsedd att hjälpa europeiska företag att konkurrera på mer lika villkor i tredje land, för att möta konkurrensen av aktörer som erhåller stora stöd från sina regeringar.

Strategin trycker på att allokeringen till infrastruktur ökar i den europeiska långtidsbudgeten för 2021-27 jämfört med tidigare period. Ett ökat engagemang från kommissionen för att påverka också medlemsstaternas budgetära och resursmässiga allokeringar för att driva konnektivitetssagendan är att vänta.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar meddelandet som uppföljning på rådsslutsatserna från juli 2021 och delar uppfattningen om vikten av att demokratier visar på sin förmåga att möta dagens globala utmaningar och att EU engagerar sig för infrastrukturell utveckling och konnektivitet på global nivå.

Regeringen bedömer att strategin kan bidra till att skapa synergier mellan olika politiska intressen så som klimat-miljö- och utveckling, bistånd, forskning, digitalisering, säkerhet, industriella och främjandeintressen liksom till att synergier mellan offentliga och privata investeringar identifieras och utvecklas.

Regeringen ser positivt på att strategin bygger på samverkan och utveckling av synergier mellan EU och likasinnade länder. Därigenom minimeras risken för dubbling av insatser och att projekt motverkar varandra.

Regeringen understryker vikten av att undvika inrättandet av nya faciliteter och ser risk för att den facilitet för exportgarantier som föreslås inrättas dubblar kapacitet och kompetens och en tjänst som redan tillhandahålls i flera av unionens medlemsstater.

Regeringen bedömer att *Global Gateway*-strategin har bäring såväl på europeiska och svenska säkerhetspolitiska intressen som på biståndspolitiska intressen. Därutöver ser regeringen att strategin skulle kunna främja svensk industri och internationell handel. Det är viktigt att strategins insatser följer EU:s internationella åtaganden i till exempel WTO.

Regeringen menar att arbetet med genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling bör genomsyra arbetet med *Global Gateway*. Det innebär att kommissionen systematiskt och strukturerat bör bedöma hur projekten inom *Global Gateway* påverkar partnerländernas

genomförande av Agenda 2030 samt identifiera och hantera de eventuella mållkonflikter som kan uppstå kring infrastrukturprojekten (exempelvis utvecklingspolitiska kontra näringslivsfrämjande kontra säkerhetspolitiska mål). Regeringen är mån om att EU-medel avsedda för att stödja partnerländernas genomförande av Agenda 2030 går till maximalt effektiva projekt och företag som gynnar hållbarhet.

Regeringen understryker att principer som demokrati, jämställdhet och god samhällsstyrning bör genomsyra genomförandet av strategin liksom ett arbetsrättsperspektiv i genomförandet av infrastruktursatsningar.

Regeringen menar att *Global Gateway*-strategin motiverar ett brett engagemang från flera politikområden.

Regeringen anser att strategins finansiering förutsätter att projekt utvecklas med utgångspunkt från och inom ramen för gällande regelverk och principer, bland annat i fråga om villkorande av bistånd, DAC-fähighet, osv.

Regeringen betonar att finansiering behöver ske inom redan överenskommen budgetram.

Regeringen skulle vilja se ytterligare detaljer om hur det finansiella ramverket runt strategin ska uppnås och föreslagna prioriteringar för scenarier om målet om mobilisering av investeringar från privat sektor inte uppnås, liksom planer för hur man avser hantera eventuell öronmärkning av medel från de finansiella aktörerna.

Regeringen noterar att strategin beskriver agerande från medlemsstaterna exempelvis inom ramen för *Team Europe* och i styrelsearbetet i multilaterala finansiella organisationer och utvecklingsbanker. Regeringen betonar varje medlemsstats rätt att själv besluta om nivå på engagemang och suveränitet i fråga om allokering i den nationella budgeten. Det gäller också i fråga om politikutformning och överväganden i forum där medlemsstaterna deltar i egen kapacitet, inklusive inom ramen för multilaterala finansiella institutioner och utvecklingsfinansieringsbanker.

Regeringen kommer också att betona varje medlemsstats rätt att själv styra över direkta export- och investeringsfrämjande insatser som ligger inom nationell kompetens. Detta gäller även tillämpning av exportkreditinstrument så länge de grundläggande EU-regelverken respekteras.

Regeringen skulle vilja se ett förtydligande vad gäller hur civilsamhället ska inkluderas och konsulteras innan infrastruktursatsningar genomförs inom ramen för *Global Gateway*.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

EU:s medlemsstater har generellt välkomnat meddelandet. Frankrike avser ha konnektivitet som en av sina prioriteringar inför ordförandeskapet i EU våren 2022.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte gått ut på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rubriken är inte tillämplig då meddelandet inte innehåller förslag till lagstiftningsakter.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

[Rubriken är inte tillämplig då meddelandet inte innehåller förslag till lagstiftningsakter.]

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Strategin förväntas diskuteras vid ett FAC (utrikes) i början av 2022, eventuellt följt av ER-slutsatser i mars. En sannolik förberedande COREPER-diskussion blir första tillfället för formella reaktioner.

Det franska ordförandeskapet våren 2022 kommer att driva konnektivetsfrågan med prioritet och kommissionen planerar ett möte med berörda parter i juni 2022 i syfte att utvärdera framstegen i genomförandet av strategin.

4.2 Fackuttryck/termer

Konnektivitet: Konnektivitet är ett brett begrepp som betyder sammankoppling och syftar till att integrera regioner genom förbättrad infrastruktur, stärkt ekonomiskt samarbete och utökade mellanfolkliga kontakter.